

Н. В. Фоменко

РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ ТА КУОРТОЛОГІЯ

знань про цілющі природні фактори – клімат, мінеральні води, лікувальні грязі та ін. – і у зв'язку з розширенням мережі курортів і розвитком курортної справи в цілому. Сучасна курортологія – медична навчальна дисципліна, яка вивчає лікувальні властивості природних фізичних факторів, характер їх дії на організм людини, можливість їх застосування з лікувальною і профілактичною метою на курортах і поза їх межами, яка розробляє рекомендації для санітарно-курортного лікування і методи застосування курортних факторів при різних захворюваннях. Крім того, до завдань курортології входять пошук і дослідження курортних ресурсів, вивчення потреб населення в санітарно-курортному лікуванні і розробка наукових основ його організації, принципів і нормативів курортного будівництва і благоустрою, включаючи питання санітарної охорони курортів. Розділами курортології є бальнеологія, бальнеотерапія і бальнеотехніка; грязелікування, медична кліматологія і кліматотерапія; окремих розділ вивчає питання організації, планування і будівництва курортів. Курортологія використовує досягнення і методи суміжних наукових дисциплін – загальної кліматології і гідрогеології; фізіології, гігієни та інших наук.

Історично взаємовідносини суспільства і природи розвивались в міру накопичення знань і досвіду від пасивної охорони природних об'єктів до раціонального природокористування, яке включає охорону та відновлення природних ресурсів і інші заходи. Природні рекреаційні ресурси є незамінною умовою і матеріальною базою розвитку рекреаційного природокористування, а їх охорона від забруднення і руйнування – найважливіше завдання суспільства. Охорона природи важлива не тільки в економічному відношенні, але і як засіб захисту здоров'я людини. Ступінь задоволення рекреаційних потреб залежить від якості оточуючого середовища в тому чи іншому регіоні.

З М І С Т

ВСТУП	3
Розділ 1	
1 СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ	5
1.1. Соціально-економічні фактори формування рекреаційних потреб	5
1.2. Рекреаційне природокористування як об'єкт дослідження	9
1.3. Теоретичні передумови оцінки природно-ресурсної бази рекреації	14
1.4. Охорона природи на рекреаційних територіях	19
1.5. Вдосконалення охорони природи на рекреаційних територіях	24
2 РЕКРЕАЦІЙНА ГЕОГРАФІЯ	32
2.1. Предмет, методи і завдання рекреаційної географії	32
2.2. Основні поняття рекреаційної географії	34
2.3. Класифікація рекреаційної діяльності	36
2.4. Наукові основи вивчення територіальної рекреаційної системи	42
2.4.1. Поняття територіальної рекреаційної системи і задачі її вивчення рекреаційною географією	42
2.4.2. Науково-методичні основи вивчення територіальної рекреаційної системи	45
2.4.3. Типізація ТРС та їх спеціалізація	46
2.4.4. Картографічне моделювання територіальних рекреаційних систем	47
Розділ 3	
3 РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ ТА ЇХ ОЦІНКА	55
3.1. Класифікація природних ресурсів	55
3.2. Кліматоутворюючі рекреаційні ресурси. Медико-кліматична характеристика основних природних зон	62

Розділ 5	КУРТОЛОГІЯ	157
5.1.	Зародження і розвиток курортів	157
5.2.	Медична кліматологія і кліматотерапія	161
5.2.1.	Основні біометеорологічні фактори	161
5.2.2.	Методи кліматотерапії	171
5.3.	Мінеральні води і лікувальні грязі	179
5.3.2.	Основні бальнеологічні групи мінеральних вод	183
5.3.3.	Класифікації мінеральних вод в Україні	184
5.3.4.	Лікувальні грязі і мінеральні водойми	200
5.3.5.	Механізм фізіологічної і лікувальної дії мінеральних вод і лікувальних грязей	209
5.3.6.	Особливості лікувальної дії на організм мінеральних вод	214
5.3.7.	Мінеральні води для питного лікування	226
5.4.	Лікувальне значення та методика застосування озокериту	232
5.5.	Охорона курортних ресурсів від виснаження і забруднення	235
Розділ 6	РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ	250
6.1.	Рекреаційні ресурси України	250
6.2.	Природно-ресурсний потенціал земель рекреаційного, курортного та природоохоронного значення	254
6.3.	Рекреаційний комплекс України	265
6.4.	Територіальна структура рекреаційного комплексу України	268
6.5.	Курортна система України	272
6.6.	Функціональна структура рекреаційної системи Південного Криму	276
6.7.	Рекреаційні ресурси Волинського регіону	281
6.8.	Рекреаційна система Карпатського регіону	291
	ВИСНОВКИ	305

3.3.	Водні рекреаційні ресурси	74
3.3.1.	Водосховища як особливий вид водних об'єктів для відпочинку і спорту	75
3.3.2.	Водні рекреації і навколишнє середовище	78
3.3.3.	Підвищення ефективності рекреаційного використання водних об'єктів	87
3.4.	Ліс в системі природних рекреаційних ресурсів	91
3.4.1.	Лісові ресурси	91
3.4.2.	Екологічне значення лісів	93
3.4.3.	Рекреаційні функції лісів	103
3.4.4.	Економічна оцінка лісів рекреаційного призначення	106
3.5.	Історико-архітектурне середовище людини і рекреація	108
3.6.	Природний рекреаційний потенціал і його визначення на прикладі Карпатського регіону	112
3.7.	Проблемно-методичні питання визначення величини рекреаційних навантажень на ландшафтні комплекси природно-заповідних рекреаційних територій ...	122
Розділ 4	ТУРИЗМ ЯК ГАЛУЗЬ РЕКРЕАЦІЇ. ТУРИЗМ І ЕКОНОМІКА	133
4.1.	3 історії розвитку туризму. Види і форми туризму. Міжнародний туризм	133
4.2.	Туризм як специфічна форма міжнародної торгівлі послугами	138
4.3.	Туризм і нетуристичні галузі	144
4.4.	Туризм і регіональний розвиток	148
4.5.	Ефективність капіталовкладень у розвиток туризму	149
4.6.	Туризм і охорона навколишнього середовища	150